

PUNAINEN HUONE

*Kaj
Korkea-aho*

Suomentanut Laura Beck

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Ruotsinkielinen alkuteos:
Röda rummet, Förlaget 2021

Suomenkielinen laitos © Kaj Korkea-aho ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2021

ISBN 978-951-1-39127-2

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2021

*Sweet dreams are made of this
Who am I to disagree?
I've travelled the world and the seven seas
Everybody's looking for something*

*Some of them want to use you
Some of them want to get used by you
Some of them want to abuse you
Some of them want to be abused*

Eurythmics

*Sovinnainen normaalin ihmisen määritelmä edellyttää
huomattavia sukupuolisen aktiviteetin rajoituksia.*

Christer Kihlman, *Ihminen joka järkkyy*,
suom. Pentti Saaritsa

Sisällys

<i>F</i>	Vaihtokauppa	9
<i>H</i>	Punainen huone	61
<i>D#</i>	Subspace	177
<i>G#</i>	Hevosen suru	267
	<i>Kooda</i>	359

F

Vaihtokauppa

Muistan että siskoni Rebecka istui lattialla nuottien ja vaatekappaleiden sekamelskassa. ”Nyt mä keksin”, hän sanoi. ”Kuuletsä?” Hänen villapuseronsa hihassa oli räkää ja kyyneliä. Muutama minuutti sitten keittiössä oli leimahtanut riita, ja olin ymmärtänyt, että siihen loppuisi sen illan rauha, ettei kestäisi kauan kun Rebecka hiipisi luokseni tilapäisen asuntoni eli isän työhuoneen vuodesohvalle, koputtamatta ja kysymättä häiritsikö hän. Hän katsoi minua ovelasti hymyillen. ”Tiedän miten löydät asunnon.”

”Ahaa”, minä mutisin. ”No kerro.”

Olin asunut kaksi viikkoa isän ja Mervin ja Rebeckan luona Hakunilan omakotitalossa syynä pirulliset asianhaarat, joita oli kasaantunut kuin Tetris-palikoita hallintansa menettäneelle pelaajalle. Rebecka oli hyvin voinut jonain iltana kuulla minun kirjoilevan tilannetta puhelimesta, mutta olin silti yllättynyt kun hän otti asian puheeksi.

”Voit vaihtaa sen kirjaan”, hän sanoi.

”Kuka vaihtaisi asunnon kirjaan?”

”Joku joka pitää kovasti kirjoista.”

”Kuka pitäisi kirjoista niin paljon?”

”En mä tiedä.”

”En minäkään.”

Sen enempää en keskustelusta muista, mutta idea asunnon vaihtamisesta kirjaan jäi mieleeni. Ehkä minua houkutti ajatus, että jokin asia elämässä olisi niin helposti ratkaistavissa, ja se oli myös tarpeellinen muistutus siitä että maailmassa oli yhä

optimismia ja leikkisyyttä, vaikka olin itse ne täysin kadottanut. Sinä talvena etsiydyin hyönteisen tavoin kohti kaikkea mikä säteili lämpöä ja valoa.

Joinakin päivinä melankolia oli kuin pala raakaa lihaa, joka oli painettu ajatusten ja halujen päälle. Tilanteeni saattoi yhtäkkiä avautua kuin kuilu suoraan edessäni: olin kohta kaksikymmentäyhdeksän ja vailla kotia, harhaileva luuseri, melkein yksin elämässä, mahdollisesti vakavasti sairas. Nukuin epämukavalla vuodesohvalla lähiössä ja kuuntelin seinän läpi kun isäni riiteli tyttöystävänsä kanssa. Ja tunsin syyllisyyttä koska en oikein jaksanut Rebeckaa, ainoaa sisarustani, sisarpuoltani. Olinko pettänyt hänet ja Mervin ja isän, kun olin lähtenyt Berliiniin? Mervillä oli tapana huomauttaa, ja olin silloin kuulevinani hänen äänessään jotain syyttävää, että olin yksi niistä harvoista ihmisistä joihin Rebecka luotti. Miten hankala minun Berliinissä viettämäni aika oikein oli ollut Rebeckalle? Luultavasti pahempi kuin Mervi halusi kertoa.

Tunnelma kotona oli muutenkin huono. Iltaisin tungin liikkeiset korvatulpat korviini ja annoin kiistelevien äänten seinän toisella puolella ohentua ja kadota. Nukahtaminen oli silti enemmän tai vähemmän mahdotonta. Huoli oli kuin kylmää kuohuvaa limonadia kehossani. Tunnustelin imusolmukkeita leuan ja kaulan yhtymäkohdassa, turvonneita ja pehmeitä kuin oliivit, kunnes minua alkoi oksettaa.

Lotta oli kiitettävän kärsivällinen, ja siitä oli paljon apua. Hän ymmärsi tarkalleen tilanteeni surkeuden, enkä tiedä miten minun olisi käynyt ilman hänen viesteistä ja pitkistä puheluisista koostunutta hyökkäystään. Hän suoranaisesti raahasi minut kaupungille orkesteriharjoitusten jälkeen, ja sitten me istuimme

nokikkain jossain keskustan paikassa ja ryyppäsimme. Minä voin ongelmiäni tai olin hiljaa, mutta useimmiten hän sai minut nauramaan ja ajattelemaan muuta.

”Sinulla oli epäonnea”, hän huokasi joka kerta kun juutuin itseinhoon, ja jos mikään muu ei auttanut, hän saattoi onneksi myös menettää kärsivällisyytensä ja korottaa ääntään, mikä oli tehokas tapa saada minut taas tolalleni: ”Niin, niin”, hän kivahiti, ”ja sinun impulssienhallintasi on samaa tasoa kuin jääkaappimagneetilla!”

Olimme orkesterin ahkerimpia tupakoijia, ja sitä kautta olimme aluksi ystäväystyneetkin, pääovilla ja sisäpihoilla ja missä vain oli tuhkakuppi, ja Lotan sarkasmi ja muutaman minuutin tupakanpoltto yhdessä olivat minulle erityisen tärkeitä sinä talvena, kun harjoitukset venyivät ja ajatuksilla oli paljon aikaa vaellella.

Sen lisäksi että Lotta piti minut tolpillani hän oli myös päättänyt ratkaista asuntotilanteeni ja lähetti minulle jatkuvana virtana linkkejä vapaista asunnoista eri puolilla kaupunkia, ennen kuin pyysin häntä lopettamaan koska ilmoitukset masensivat minua. Oli selvää etten voinut asua kotona Vantaalla loputtomiin, mutta ajatus vielä yhdestä vuokrakämpästä, yhdeksänstä kymmenen vuoden aikana, tuntui vastenmieliseltä. Ajattelin hulluuden klassista määritelmää, että tekee yhä uudestaan saman asian ja odottaa erilaisia tuloksia, ja tunsin itseni lähinnä vain tyhjäksi.

Ajatus että minä vuokraamisen sijaan ostaisinkin asunnon ei vähitellen enää jättänyt minua rauhaan. Ideassa oli jotain lohdullista. Että viime vuoden tapahtumien jälkeen panostaisin johonkin pitkällä tähtäimellä, rakentaisin määrätietoisesti jotain mihin voisi luottaa. Jotain mikä osoittaisi, että pystyin hallitsemaan elämäni. Lotta ei vastustellut, vaikka hän tiesi huomatta-

vasti enemmän asuntomarkkinoista kuin minä. Oletan että hän piti äkillistä tavoitettani ryhtyä asunnonomistajaksi positiivisena kehityksenä, jota hän ei halunnut häiritä.

Pian kuitenkin ymmärsin, miten tietämätön olin ollut ja mihin tolkuttomiin korkeuksiin asuntojen hinnat Helsingissä olivat nousseet. Myös kaikkein pienimmät asunnot kaupunginosissa, joissa saatoin kuvitella asuvani, oli hinnoiteltu näköjään täysin järjettömästi. Se oli masentavaa, mutta Lotta löysi asiasta huumoria, ja jonkin aikaa kilpailimme siitä, kumpi löysi absurdeimman ilmoitustekstin, kehoimman tilaratkaisun tai röyhkeimmän hintapyynnön.

Kännipäissäni tulin kertoneeksi mitä Rebecka oli sanonut, ja Lotta innostui. Ajatus vaihtokaupasta käynnisti hänessä jotain. Pian hän oli saanut minut vakuuttuneeksi siitä, että idea oli hauska ja hyvä, ehkä peräti nerokas.

Julkaissut kirjailija haluaa ostaa asunnon, noin 30 neliötä, Etelä-Helsingistä. Jos hinta on hyvä, kirjoitan sinulle kirjan.

Muotoilimme ilmoitustekstin juoden vieläkin enemmän viiniä, ja Lotta lähestulkoon pakotti minut lähettämään sen Hufvudstadsbladetiin.

”Ajattele kaikkia suomenruotsalaisia avainnipussa kilisevine jugendasuntoineen. Juuri heillähän on sukutarinoita!”

Luin tekstin uudestaan. ”Kuulostan kusipäältä”, sanoin.

”Mitä väliä sillä on, jos saat asunnon?”

”Tai siltä, että etsin jotain sugar daddyä.”

”Porvarispiireissä niitä kutsutaan mesenaateiksi.”

”En oikein tiedä.”

”Juu, juu, juu!”

Me kiljuimme molemmat kun sähköposti lehahti matkaan, ja Lotta taputti käsiään ja kaatoi lisää viiniä.

Kun ilmoitus oli lehdessä muutamaa päivää myöhemmin, olin innoissani, joskin itsepintainen kiusaantuneisuus vaivasi edelleen. Ilmoitusta jaettiin jonkin verran sosiaalisessa mediassa, ja iltapäivällä eräs Hufvudstadsbladetin toimittaja soitti kysyäkseen miten oli sujunut.

”Kukaan ei ole soittanut”, minä tunnustin.

”Onko kirjallisuudella mitattavissa olevaa rahallista arvoa?”

”Ei aavistustakaan”, minä sanoin ja tunsin oloni hyvin vaivaantuneeksi. ”Rakkaudessa ja asuntokaupoissa ovat kaikki keinot sallittuja.”

Sitaatista tuli otsikko nettijutulle, joka oli yksi päivän luetuimmista ja keräsi vihaisia kommentteja kulttuuriväen häiriintyneestä todellisuudentajusta. Anonyymi viha osui maaliin ja teki minut huonovointiseksi. Nimeni ja puhelinnumeroni ja kaikki oli näkyvissä. Häpesin silmät päästäni.

Jo ennestään matalat odotukseni sen suhteen, että joku tarttuisi ilmoitukseen, laskivat entisestään, enkä viikon kuluttua enää edes ajatellut asiaa joka kerta kun puhelin värisi taskussa.

Aikaisin eräänä aamuna huhtikuun alussa matkustin Meilahden sairaalaan testeihin.

Oli täsmälleen kahdeksan viikkoa siitä, kun Juhani oli halkaisut silmäkulmani, polttanut passini ja murskannut kellon äidin käsinsorvatusta oboesta, 1970-luvun Bulgheronista. Sen, oliko hän lisäksi tartuttanut minuun HIV:n, olisi pitänyt tässä vaiheessa näkyä verikokeestani, mutta sataprosenttisen varma voisin olla vasta reilun neljän viikon päästä, kaiken kaikkiaan kolme kuukautta sen jälkeen kun olimme harrastaneet seksiä viimeisen keran. Olin tehnyt jo kaksi testiä. Pikatestin kahdeksan viikkoa sitten lähes apaattisessa mielentilassa sotkuisella poliisiasemalla Berliinissä Alexanderplatzin laidalla, samalla kertaa kun tein rikosilmoituksen. Toisen testin Helsingissä Meilahden sairaalassa kuukautta myöhemmin, kun olin laihtunut kymmenen kiloa enkä edelleenkään nukkunut kuin kolme neljä tuntia yössä. Se, että testitulokset oli molemmilla kerroilla ollut negatiivinen, merkitsi kai sitä että olin terve, mutta tähtäimessäni oli silti koko ajan ollut kolmen kuukauden merkkipaalu.

Vedenpinta järvessä, johon Juhani oli minut päästikkaa viskannut.

Pelko ei ollut kuitenkaan enää niin pohjatonta kuin se oli ollut katsellessani bussinikkunan läpi, miten autoista muodostui jättimäisiä tuhatjalkaisia ruuhkaiselle Lahdenväylälle, vaan pikemminkin kutkuttavaa jännitystä, jota yleensä tunnen konserttisarjan kolmantena tai neljäntenä iltana. Jännitystä ja jonkinlaista odotusta. Yhä useammin onnistuin uskomaan, että pahin oli

kuitenkin ohi ja että jos vain kestäisin vielä muutaman viikon, pystyisin jatkamaan elämääni tämän jälkeen.

Odotussali oli jo melkein täynnä. Huoneessa vallitsi pidättyväisen krapulainen tunnelma. Kun tulin sisään, kaksikymmentä silmäparia irtautui nopeasti yhtä monesta puhelimesta, tutki minua sekunnin murto-osan ja palasi sitten yhtä nopeasti näyttöjen turvalliseen huomaan, jotta sukupuolitautilien poliklinikalla aina vallitseva erikoinen ja hiukan huvittava poissaolevuus saattoi jatkua.

Siellä oltiin, mutta ei oikeastaan.

Ja jos sattui olemaan siellä, niin ei ainakaan ollut niitä jotka siellä tavallisesti olivat.

Asiakkaat odottivat velvollisuudentuntoisesti, luovuttivat verta, eritteitä ja meripihkanväristä aamuvirtsaa, mutta samalla hetkellä kun he lähtivät sairaalasta, he pyyhkivät tapahtuman sovinnaisesta todellisuudestaan yhtä automaattisesti kuin selailuhistoriansa pornosurffailun jälkeen.

Ovi avautui ja kaksikymmentä katsetta kohosi esiin ilmaantuvaan lääkäriin, mutta laskeutui heti kun tämä oli lausunut sukunimen – *Niskanen!* – joka oli jonkun toisen, eikä kukaan katsonut tyttöä, joka kieputti kuulokkeidensa johdon kokoon kävellessään kohti lääkäriä. Se oli osa hiljaista sopimusta. Tyttö ei ollut siellä sen enempää kuin kukaan muukaan.

Ilmoittauduin luukulla. Sairaanhoitaja kirjoitti sukunimeni tussilla muovimukiin. Menin käymälään ja pissasin mukin puolitäyteen, tyhjensin rakon pönttöön, kuivasin penikseni huolellisesti tutkimusta varten, avasin seinässä olevan luukun ja asetin lämpimän mukin luukun toisella puolella olevalle pöydälle muiden mukien rykelmään.

Katsoin itseäni peilistä. Kasvoni olivat kalpeat ja ajelemattomat ja huomattavan laihat, mutta kun suoristin niskani ja purin

leuat yhteen, posket eivät näyttäneet niin vajonneilta ja leukaan tuli poikamaista terävyyttä, joka ilahdutti minua. Arvet otsassa olivat haalistuneet, niitä tuskin erotti enää. Tunsin olevani okei.

Löysin vapaan tuolin odotushuoneen perältä tytön vierestä, joka ei voinut olla seitsemätoista vanhempi. Hän kirjoitteli viestejä eikä kiinnittänyt mitään huomiota minuun. Nuori ota oli kiusaantuneilla rypyillä.

Otin partituurikansion repustani. Olin ajatellut että ehtisin hoitaa testin ennen orkesteriharjoituksia, jotka alkoivat kello kymmeneltä. Harjoittelimme Nielsenin toista sinfoniaa, kappaletta, jota kuuntelen mielelläni sen vaihtelevien mielialojen takia mutta jota inhoan soittaa, koska puupuhaltimien stemmat ovat niin yksitotisia. Tuijotettuani nuotteja muutaman minuutin ja luettuani samat muistiinpanot yhä uudestaan saamatta mitään otetta ajatuksistani, ymmärsin etten pystynyt keskittymään. Niinpä menin ulos tupakalle. Vieressäni istuva tyttö hätäkähti kun nousin seisomaan, hän oli selvästikin kireä kuin viulunkieli.

Tunnistin kiiltävätakkisen tyyppin heti kun pääsin ulos, mutta silloin oli liian myöhäistä palata sisälle. Hän näki minut samalla hetkellä, Eino Oliveri, joka aina muisti esitellä itsensä molemmilla etunimillään ja oli nyt yhtä hämmentynyt kuin minäkin, mutta koska hän oli juuri sytyttänyt tupakkansa enkä minä mitenkään voinut jatkaa matkaa mäkeä alas ja häipyä sieltä, emme voineet muuta kuin poltella yhdessä.

”Ahaa, moi”, minä sanoin.

Eino Oliveri nyökkäsi, ja halusimme avuttomasti. ”Jopas nyt.”

”Olet kotona”, minä totesin.

”Joo.”

”Sama juttu täällä.”

”Olet treenannut”, hän sanoi.

Ajattelin että hän viittasi laihtumiseeni. ”No en, minä vain juoksen”, minä valehtelin.

”Mä olen pitänyt paussia talvella. Pitäisi alkaa uudestaan.”

”Niin, nyt on hyvä ilma.”

”Joo, niin on. Ihanaa.”

Olin nähnyt Eino Oliverin viimeksi Berliinissä alkuaikoina, kun en ollut vielä aavistanut Juhanissa mitään outoa, siitä täytyi olla melkein vuosi. Hän oli hankkinut itselleen tuuhean ananaskampauksen, ja ajattelin että tarkoitus oli tasoittaa kokonaisuutta – hänen poskensa ja leukansa olivat alkaneet roikkuua ja tekivät hänet huomattavasti vanhemman näköiseksi. Mutta – muistin juuri silloin – niin minustakin oli sanottu kun olin käynyt kotona, että olin vanhentunut, että niin se oli, kaiken sen tilan ja ne mahdollisuudet, jotka Berliini antoi, se otti armottomasti takaisin ajan ja energian muodossa.

”Oletko vielä siellä?” minä kysyin.

”Lähden ensi viikolla. Mulla on huone Prenzlauer Bergissä.”

Vihlaisu kulki lävitseni kun kuulin kaupunginosan nimen.
”Opiskelet siis vielä?”

”No en oikeastaan.” Hän vaikenä. Yritin kuumeisesti muistaa mitä hän oli opiskellut, mutta en saanut päähäni muuta kuin että hän oli ollut toivottoman rakastunut lyhyenlääntään brasilialaiseen, jonka vatsaan oli tatuoitu Suomen leijona. Mutta emme hän me oikeastaan edes tunteneet toisiamme, tuttavuutemme oli täysin synteettinen ja perustui olosuhteille, se oli yhdistelmä yksinäisyyttä ja liian pitkälle mennyttä kohteliaisuutta.

Minulla ei ole juurikaan johdonmukaisia muistoja ensimmäisistä kuukausistani Berliinissä. Asuin Juhanin kanssa graffitein sotketussa, juutalaisen seurakunnan omistamassa talossa vilkkaalla kadulla Friedrichshainissa. Huoneemme oli ikkunaton ja kapean käytävän päässä, seinät olivat niin ohuet, että kuulimme

viereisessä huoneessa asuvan miehen naksuttelevan sorminivelään ja narskuttavan öisin hampaitaan. Me menimme ulos joka päivä, joimme aivan helvetisti, ja minä olin onnellisempi kuin muistin koskaan aiemmin olleeni, sillä olin täsmälleen siellä missä halusinkin olla, olin kaksikymmentäseitsemän ja rakastunut ja ensimmäistä kertaa elämässäni täysin avoin ja vastaanottavainen kaikelle mitä ikinä tapahtuisi. Ainoat kontaktimme kaupungissa olivat muusikkopariskunta, johon olin tutustunut Helsingissä, mutta Juhani hommasi uusia ystäviä alta aikayksikön ja minä harjoittelin yläastesaksaani tilaisuuksissa jotka tuntuivat ikuisilta etkoilta. Kaikki kohtaamiset täyttivät minut energialla – mitä uskomattomia persoonallisuuksia ja vartaloita ja himoja kaupungissa majailikaan – ja melkein sietämättömällä odotuksella; olin vakuuttunut että olisi vain ajan kysymys, milloin kohtaisimme sen henkilön joka johdattaisi meidät oikeaan rappuun ja saisi kaupungin avaamaan meille salatul puolensa. Kiipesimme usein asuintalomme katolle ja seisoiimme tuntikausia poltellen ja katsellen yli naapuruston, jossa ihmiset näyttivät elävän ja tanssivan joka toisen ikkunan takana, ja joskus minut valtasi euforia ja tunsin kaupungin läsnäolon kuin vihlontana hammasjuuris- sa. Eino Oliveri ilmaantui joihinkin juhliin ensimmäisten kuu- kausien aikana, hänkin oli vasta muuttanut sinne ja oli mukavaa kun oli joku jonka kanssa puhua suomea, mutta hän ei koskaan tuntenut samaa kaihoa Berliiniä kohtaan kuin minä ja Juhani, hän tyytyi helposti saatavilla olevaan, eikä meistä koskaan tullut hyviä ystäviä. En muistanut mitään siitä mitä puhuimme niinä iltoina kun olimme yhdessä ulkona, muistin vain että olimme jonottaneet Berghainiin kuuraisena sunnuntaiaamuna pääse- mättä koskaan ovivahdin ohi, luultavasti Eino Oliverin mielis- televän Ostgut Ton -paidan takia, ja että olimme käyneet juhli- sa hylätyllä U-bahn- asemalla, missä hän oli tavannut sen lyhyen

brasilialaisen käsittämättömine tatuointeineen ja ollut siitä lähtien niin onnettomasti rakastunut.

”Teen juuri kuvia Münchenin Christopher Street Dayn ohjelmaviihköön”, Eino Oliveri sanoi selvää ylpeyttä äänessään.

”Nastaa.”

”No jaa, eihän siitä makseta, joten se on oikeastaan täyttä paskaa, mutta siitä saa helvetisti näkyvyyttä. Arvaa miten monta kappaletta ne painavat? *Puolitoista miljoonaa.*”

Imin tupakkaani sillä aikaa kun Eino Oliveri kertoili freelance-hommistaan ja jostakusta kölniläisestä DJ:stä, jonka kanssa makasi.

”Entä sinä?” hän kysyi sitten, eikä minua ollenkaan huvittanut kertoa tarinaani hänelle, joten sanoin vain että olin taas orkesterissa, että meillä alkaisi kesäloma juhannuksen jälkeen ja että etsin isompaa asuntoa.

”All right”, Eino Oliveri sanoi, ja epävarman tauon jälkeen: ”Sä seurustelit jonkun kanssa, etkö?”

”Se on loppu.”

”Okei, muistan vain että hän oli disaineri, oliko se Acnelle?”

”Niin, mutta hän ei ole kuvioissa.”

Sitten tuli hiljaista, ja sen hiljaisuuden vallitessa palasimme sisälle. Eino Oliveri sai muovimukinsa, ja kun hän tuli ulos vesasta, hän nyökkäsi minulle mutta meni istumaan toiselle puolelle huonetta.

Otin esille Nielsenin nuotit mutta pohdin aivan muita asioita. Mielikuva niistä illoista talon katolla Berliinissä oli herättänyt henkiin paljon muistoja, sekä kaikkein parhaat – tunteen siitä, etten ollut koskaan ollut yhtä lähellä sitä elämää jota haluan elää – että pahimmat, Juhanin mustat silmät, ja toivoin tuhannennen kerran että olisin voinut pyyhkiä hänet pois kertomuksesta, lähettää laulajan kotiin ja nauttia pelkästä musiikista.

Yhtäkkiä oli minun vuoroni, joku lausui sukunimeni. Saan helposti neljäkymmentäviisi minuuttia kulumaan itse-epäilyyn, katumukseen ja nerokkaisiin ideoihin aiheesta mitä minun olisi pitänyt tehdä toisin.

Miespuolinen lääketieteenopiskelija, jolla oli kauniit ruskeat silmät, esitti kaikki protokollaan kuuluvat kysymykset mekaanisella äänellä samalla kun otti verikokeen, kaapi nieluani ja pyysi minua vetämään housut alas.

”Tämä voi tuntua vähän ikävältä”, hän sanoi työntäessään pumpulipäisen tikun peräsuoleeni, ja hän sanoi saman vielä uudestaan sekuntia ennen kuin työnsi toisen tikun virtsaputkeeni, mikä kirpaisi kunnolla.

Hän ei pyytänyt minua kertomaan mitään – eivät he koskaan pyydä – mutta tunsin tarvetta sanoa jotain sinä hiljaisena hetkenä kun hän kirjoitti tietokoneella, ja koska olin niin kyllästynyt itseeni, en nähnyt mitään syytä sanoa muuta kuin totuuden.

”Kävi ilmi, että ex-poikaystävälläni on HIV. Meillä oli suojaamatonta seksiä noin sata kertaa ilman että hän kertoi siitä.” Yllätettynä lääkäriopiskelija näytti oikein söpöltä.

Meilahden sairaalan muuten niin sympaattinen päivystysvastaanotto tiedottaa testituloksistaan huomattavan sadistisella tavalla. Kokeiden jälkeen joutuu odottamaan likimain viikon kärsien ahdistuksesta ja mahdollisista oireista, ja sitten saa soiton lääkäriltä, jos jokin on pielessä. Jos kaikki on kuten pitääkin eli on terve, kukaan ei soita.

Sitä siis odottaa, että kukaan ei soittaisi.

Seitsemän päivää odottaja kuljeksi valmiustilassa. Vähän kuin olisi aseistettu; puhelin painaa jalkaa taskussa kuin varmistamaton käsikranaatti. Odottaja alkaa kuvitella ääniä ja tuntee aavevärinöitä. Muistutuksia lähettävät apit tekevät hänet hulluksi ja hän poistaa ne yhden toisensa jälkeen. Kun joku oikeasti soittaa – ja minulle niin käy aika harvoin, saan ehkä yhden puhelun joka neljäs päivä – kokee muutaman pyörryttävän hetken, jolloin aika seisahtuu mutta muut ulottuvuudet keinuvat, ennen kuin saa puhelimen ulos taskusta ja näkee kuka soittaa.

Se, että puhelu tuli viikko kokeissa käymiseni jälkeen, on vielä yksi syy miksi muistan niin hyvin milloin Aimo Kangas soitti minulle ensimmäisen kerran. Minulla oli vapaa iltapäivä ja olin päättänyt mennä asuntonäyttöön Kolmannelle linjalle. Puhelu tuli kun olin bussissa matkalla kaupunkiin.

Soittoääneni – yksi vanhan japanilaisen Muumi-sarjan hilpeistä melodioista – ylitti moottorin äänen, ja keskikäytävän toisella puolella istuva poika katsoi minua oudosti, kun hätkähdin kuin olisin pelästynyt järjiltäni.

Salainen numero, siinä luki. Silmissäni musteni. Oli kuudes päivä kokeiden otosta, kello oli puoli viisi, enkä missään

tapauksessa odottanut puhelua keltään. Sen oli pakko olla sairaalasta.

Ihmiset edessäni olevilla istuinriveillä kääntelivät päätään kohti huilumusiikkia, jonka annoin soida korkeimmalla volyyymilla. Mutta ei edes ajatus kahdestakymmenestä ärtyneestä, minut helvettiin toivottavasta matkustajasta saanut minua painamaan vihreää kuulokkeen kuvaa.

Ikävä kyllä.

Niinkö lääkäri sanoisi?

Minulla on ikävä kyllä huonoja uutisia.

Ajattelin kaikkia joille minun olisi pakko kertoa sairaudestani. Ajattelin etten koskaan enää löytäisi ketään, joka uskaltaisi harastaa seksiä kanssani. Ajattelin maita joihin en saisi matkustaa. Ajattelin että osa Juhania olisi minussa lopun elämäni, ja se oli ajatuksista kauhein, se tekisi minut varmasti lopulta hulluksi, se että nyt en pääsisi hänestä koskaan eroon, että hän oli veressäni, että hän oli liannut minut ainaiseksi.

Joku lausui nimeni, ja kesti hetken ennen kuin ymmärsin että sanoin sen itse puhelimeen, niin vieraalta oma ääneni kuulosti.

Linja oli huono. Toisessa päässä puhui vanha mies. Mikään muu ei ollut mahdollista. Ääni oli puuroinen, sävy ruikuttava. Hän puhui ruotsia mikä hämmästytti minua, ja liioitellun melodisesti, mikä toi mieleeni pari pohjanmaalaista joihin olin tutustunut Sibelius-Akatemiassa.

”Teillä oli kiehtova ilmoitus Hufvudstadsbladetissa jokunen viikko sitten.”

Jouduin pitämään kättä toisella korvalla kuullakseni miehen sanat jylysevän bussinmoottorin yli. Asuntoilmoitus oli viimeinen asia mitä olin viikon aikana ajatellut. ”Niin?” minä sanoin ja sain sen kuulostamaan kysymykseltä. ”Niin, pitää paikkansa”, minä korjasin.

”Siinä lukee että te olette kirjailija? Oletteko kirjoittanut jotain, minkä minä ehkä tunnen?”

Suora kysymys sai minut häkeltymään samalla kun hitaasti ymmärsin, ettei soittaja ollut lääkäri. ”Minulta on julkaistu pari kirjaa. *Harakiri*, joka on novellikokoelma. Ja sitten yksi romaani, *Olenko minä veljeni vartija?*”

Päätin vaistomaisesti olla mainitsematta *Myllyä*, varsinaista esikoisteostani.

”Minun täytyy tunnustaa, etten tunne nimeänne”, mies sanoi. ”Kiusallinen aukko sivistyksessäni.”

”Hahhah, ei ollenkaan”, minä sanoin henki kurkussa. Järkytys oli saanut minut hikoilemaan.

”Niin, minä luen enimmäkseen vanhempaa kirjallisuutta ja olen kyllä melko huonosti perillä kaikesta uudesta.” Hän nau-rahti. ”Mutta hyvä, minä aion tutustua teidän kirjoihinne.”

”Ne löytyvät varmaan kirjastosta.”

”Niinpä tietysti, miten kätevää.”

Sydän hakkasi rinnassani ja tuntui epämiellyttävästi siltä etten oikein pysynyt mukana siinä mitä sanoimme toisillemme.

”Pyydän anteeksi”, minä sanoin. ”Olen bussissa, ja täällä kuuluu vähän huonosti.”

”Kuuluuko nyt?” hän sanoi. ”Niin, minä kysyin omistaudenteko te kirjoittamiselle kokopäiväisesti?”

”Ei, en juuri nyt. Työskentelen oikeastaan muusikkona.”

”Vai niin. Orkesterissa?”

”Kyllä, minä soitan Universum-orkesterissa.”

”Ja mikä on teidän instrumenttinne?”

”Soitan oboeta.”

Mies vaikutti positiivisesti yllättyneeltä eikä yhtäkkiä kuulostanut enää niin vanhalta. Muuttuvaisuus hänen äänessään, jota tulisin kuulemaan niin paljon, oli havaittavissa ja hämmäntävä jo

puhuessani hänen kanssaan ensimmäistä kertaa. ”Hienoa.”

Bussi kiihdytti Lahdenväylälle ja tärisi kuin satamaan laskeva matkustajalautta. Painoin puhelimen tiukasti korvaani vasten ja korotin ääntäni:

”Toivon että voin vielä kääntää tilanteen, elää kirjoittamisella ja harrastaa musiikkia eikä toisinpäin.”

Se oli valhe, tai pikemminkin improvisointia, vaistomainen yritys osoittaa että otin kirjoittamisen tosissani.

Mies jatkoi puhumista, mutta sain selvää vain murto-osasta, että hän itse soitti urkuja tai jotain vastaavaa, ja sitten jotain hänen lapsuudestaan.

”Anteeksi, mutta nyt kuuluu tosi huonosti”, minä sanoin.

Hän nauroi mutta jatkoi puhumista, ja moottori jalkojeni alla karjui kurkku suorana kun bussi lähti ohittamaan.

Lopulta minun oli pakko keskeyttää hänet. En kuullut mitään mitä hän sanoi. Voisimmeko me jatkaa keskustelua myöhemmin? Se kävisi hyvin, minä kuulin, ja että hän etsisi heti kirjani käsiinsä. Sanoin että olin iloinen kun hän oli ottanut yhteyttä ja pyysin anteeksi meteliä, joka oli todella käsittämätön, kuin bussi olisi ollut ikäloppu tai moottorissa olisi ollut jotain vikaa. Puhelin oli tahmea hiestä kun puhelu loppui.

Vasta silloin päähäni pälkähti, etten muistanut miehen nimeä, jos hän edes oli esittäytynyt, ja että hän oli piilottanut numeronsa. Minulla ei ollut mitään mahdollisuutta ottaa yhteyttä häneen. Kuivasin näytön housunpuntiin ja tunsin itseni ääliöksi.

Kun olin päässyt Kolmannen linjan talon luo, näin että jono asuntonäyttöön oli kokonaisen porrasvälin pituinen, joten käännyin pois jo ulko-ovelta.

Kun seuraavana aamuna kerroin Lotalle että olin saanut vastauksen ilmoitukseen, hän alkoi nauraa. Seisoimme polttelemassa Musiikkitalon kahvilan ulkopuolella, suurin osa orkesterista istui kahvilassa ja odotti kapellimestaria jonka kone oli myöhässä. Lotta hymyi niin leveästi että hänen aina yhtä mehukkaassa huulipunassaan näkyi kalpeita juovia. ”Enkö minä sanonut, että se oli hyvä idea?” hän riemuitsi.

”Paitsi että nyt en saa yhteyttä siihen mieheen joka soitti.”

Lotan otsa rypistyi ja huulet muuttuivat taas kirkkaanpunaisiksi kun hänen intonsa laantui.

”Hän ei sanonut nimeään”, minä selitin, ”ja hän soitti salaisesta numerosta.”

Kerroin bussimatkasta ja järkytyksestäni kun luulin että sairaalasta soitettiin.

Lotta pudisti päätään ja tumppasi tupakkansa. ”Mutta mitä hän sanoi?”

”En tiedä ottiko hän minut tosissaan. Hän halusi tietää kirjoitanko kokopäiväisesti, ja sitähan minä en tee. Mutta se että olen oboisti tuntui olevan hänelle mieleen.”

”Entä asunto?”

”Sitä hän ei maininnut. Eikä mitään siitä mistä haluaisi minun kirjoittavan. Hän aikoo lainata kirjani kirjastosta, hän sanoi.”

Lotta oli ilmiselvästi pettynyt ja piti minua tunarina, kun en ollut kysynyt miehen nimeä tai numeroa.

”Okei, hän halusi siis tarkistaa millainen tyyppi oikein olet”, hän sanoi ja ojensi minulle puhelimensa. ”Hän soittaa varmasti

uudestaan jos on tosissaan. Voisitko ottaa minusta kuvan? Tässä on hyvä valo.”

Kuvasin häntä eri kulmista Kansalaistorin edessä, mutta kun menimme sisälle kahvilaan ja hän selasi tuloksia, hän näytti tyytymättömältä ja upposi someen. Hänen Instagram-tilinsä on yhtä mystinen kuin suosittukin, se sisältää selfieitä ja videoklippejä, joissa hän soittaa selloa lyhyissä hameissa ja pikkuruisissa topeissa. Monella hänen postauksellaan on yli tuhat tykkäystä, mutta hän ei käytä oikeaa nimeään, ei seuraa ketään muuta orkesterin jäsentä kuin minua ja tulee yleensä vaivaantuneeksi, jos sanon jotain asiasta.

”En kertonut *Myllystä*”, minä jatkoin kun istuimme samaan pöytään filippiiniläisten puhaltajien kanssa, jotka peukaloivat kyllästyneinä puhelimiaan. Viimeinen tieto oli, että kapellimestarin kone oli juuri laskeutunut.

”Ai mitä?”

”Sille ukkelille joka soitti.”

Lotta näytti huvittuneelta. ”Luulitko että hän saa sydärin jos lukee sen?”

”On kai turha ottaa riskejä.”

”Mutta sehän on sinun paras kirjasi, kai sinä sen tiedät?”

”Olet varmaan ainoa joka on sitä mieltä.”

”Mikä sinulla on? Oletko huolissasi?”

Kyllä minä olin, monestakin syystä, en pelkästään *Myllyn* takia – se oli käännös englannin sanasta grinder, joka puolestaan viittaa Grindriin, suosituimpaan appiin jonka avulla miehet etsivät toisia miehiä seksiin. Kirja on varsinainen esikoisteokseni, romaani jonka uhmakkaasti julkaisin itse e-kirjana, kun mikään kustantamo ei kelpuuttanut sitä. Se käsittelee enimmäkseen opiskelijaelämää ja yksinäisyyttä, mutta siinä on muutama suorasukainen luku, joissa yritin sekoittaa autofiktiota ja pornoa